

MUZIKALE LEIDING

Andreas Stoehr

REGIE

Mirjam Koen en Gerrit Timmers

DECOR

Gerrit Timmers

KOSTUUMS

Carly Everaert

LICHT

Uri Rapaport

CHOREOGRAFIE

Ton Lutgerink

WOLFGANG AMADEUS MOZART

DIE ZAUBERFLÖTE

GROSSE OPER IN ZWEI AUFZÜGEN

op tekst van Emanuel Schikaneder, KV 620 (1791)

Koor van de Nationale Reisopera

Het Gelders Orkest

SARASTRO

Dimitri Ivasjtsjenko

KÖNIGIN DER NACHT

Beverley Chiat

TAMINO

Marcel Reijans

PAMINA

Johannette Zomer

PAPAGENO

Peter Bording

PAPAGENA

Julia Koci

ERSTER PRIESTER/SPRECHER

Frans Fiselier

ZWEITER PRIESTER

Pascal Pittie

ERSTE DAME

Sarah-Jane Davies

ZWEITE DAME

Marjolein Niels

DRITTE DAME

Ceri Williams

MONOSTATOS

Roman Arzomand

DREI KNABEN

Solisten Roder Jongenskoor

en Kampen Boys Choir

ERSTER GEHARNISCHTER

Brad Cooper

ZWEITER GEHARNISCHTER

Jacques Does

ERSTER SKLAVE

Peter Krijn

ZWEITER SKLAVE

Ger Kreukniet

DRITTER SKLAVE

Grzegorz Stachowiak

POPPEMSPELERS

Marlyn Coetsier

Siem van Leeuwen

Esther van Wageningen *stagiaire*

CAMERA

Tijmen Hauer

ANDREAS STOHR

Muzikale leiding

De in Wenen geboren dirigent Andreas Stoehr wordt gerekend tot de meest veelzijdige muzikale leiders van zijn generatie. Hij genoot zijn muzikale opleiding in zijn geboortestad, waar hij behalve aan het conservatorium ook muziekwetenschap aan de universiteit studeerde. Nog tijdens zijn studie debuteerde Andreas Stoehr bij de Wiener Kammeroper. Na een engagement aan het Opernhaus Graz, waar hij eerst repetitor en later kapelmeester was, werkte hij als gastdirigent aan de Staatsopera van Praag en van 1996 tot 2000 als dirigent aan de Opéra Comique te Parijs. Daar maakte hij uitgebreid kennis met werken uit het Franse repertoire zoals *Les Mamelles de Tirésias*, *Carmen* en *L'heure espagnole*. Tussen 2001 en 2004 was hij vervolgens eerste dirigent aan het theater in St. Gallen en sinds 2001 is hij eveneens werkzaam aan de Deutsche Opera am Rhein te Düsseldorf waar hij onder andere met een Monteverdi trilogie (*L'Orfeo*, *Il ritorno d'Ulisse in Patria* en *L'Incoronazione di Poppea*) en met Scarlatti's *Telemaco* en Händels *Giolio Cesare in Egitto* de aandacht op zich vestigde van het grote publiek en de pers. In zijn aanpak gaan gedegen vakmanschap en de verworvenheden van de historische uitvoeringspraktijk hand in hand. Zijn artistieke interesse gaat behalve naar werken uit de barok vooral uit naar het oeuvre van Wolfgang Amadeus Mozart (waarvan hij recentelijk *La clemenza di Tito* en *Lucio Silla* dirigeerde) en dat van Giuseppe Verdi, maar hij schuwt ook het 20ste eeuwse repertoire niet, getuige uitvoeringen van werken van Ravel, Schillings, Schönberg, Strauss en Zemlinsky. Dit repertoire van moderne klassiekers breidde hij onlangs uit met een nieuwe productie van *Pelléas et Mélisande* voor Düsseldorf. Op het repertoire van Andreas Stoehr staan ook minder bekende werken als *La cantatrice chauve*

van Luciano Chailly en *Der Kaiser von Atlantis* van Victor Ullmann. In 2007 verscheen op het label Coviello een cd opname van Glucks *Ezio*, een coproductie van de Deutsche Opera am Rhein met de Neuen Düsseldorfer Hofmusik en de WDR te Keulen.

Andreas Stoehr werkte samen met vele orkesten, waaronder het Filharmonisch Orkest van Luik (waar hij het complete orkestrale oeuvre van Robert Schumann dirigeerde) de Münchner en Wiener Symphoniker, het Ensemble Orchestral de Paris, Orchestre National de Lile, het Orchestre Nationale d'Ile de France, het Brabants Orkest, het Residentie Orkest, het Orkest van het Oosten en het Rotterdams Filharmonisch. Hij trad verder op tijdens bekende festivals als Styriarte, Wiener Klangbogen, Festival de Musique Montreux-Vevay en als gast-dirigent bij de Opera van Luzern, het Teatro Massimo in Palermo, het Koninklijke Theater van Kopenhagen. Bij de Nationale Reisopera was hij in 1996 te gast voor *Hertog Blauwbaard Burcht* van Bartok en *Erwartung* van Schönberg en in 2006 voor *Die Fledermaus*.

MIRJAM KOEN

Regie

Mirjam Koen is vanaf de oprichting in 1972 verbonden aan Onafhankelijk Toneel. Aanvankelijk als actrice, sinds 1980 als regisseur en vanaf 1984 als één van de drie artistiek leiders. Regies van haar hand zijn onder meer *Zomergasten* van Maxim Gorki (Holland Festival 1980), *Affaire B* (ro Theater in samenwerking met o.t.), *Design for Living* (coproductie met *De Mug met de Gouden Tand*) en Camus' *Caligula*. Van Tsjechov regisseerde zij *Platonov* (winnaar Theaterfestival 1992), *De woudduivel* (Theaterfestival 1999) en *Ivanov*. Ze bewerkte en regisseerde *Hekabe* en *Trojaanse Vrouwen* van Euripides, waarvoor Ria Eimers de Theo d'Or won. Van Ibsen regisseerde ze *De vrouw van de*

Zee, Bouwmeester Solness en *John Gabriel Borkman* (bij Toneelgroep Amsterdam). In 2004 regisseerde zij *Wie is er bang voor Virginia Woolf* van Albee, waarbij Ria Eimers en Bert Luppens werden genomineerd voor de Theo d'Or en Louis d'Or. In 2006 maakte ze de montage-voorstelling *Moeders/Zonen/Dochters*, gecombineerd met *Melanie Klein* van Nicholas Wright. Daarna maakte ze met René van 't Hof en Gerrit Timmers *Vallende Ster* van Bernlef, waarvoor René van 't Hof de vscd-mimeprijs ontving. Dit seizoen regisseerde zij de muziektheatervoorstelling *Vrede & Oorlog*. Met choreograaf Ton Lutgerink maakte ze onder meer *Happy Endings* (Holland Festival 1992) en de dansopera *Hamlet*. Naast haar 'eigen' voorstellingen bij o.t. voerde zij de eindregie over diverse producties van de andere artistiek leiders. Ze regisseerde negen voorstellingen bij Theatergroep Carver, waarvan *Café Lehmitz* in 1991 de Theaterfestivalprijs en de Nederlandse Mimeprijs won. Met Gerrit Timmers regisseerde zij bij Opera o.t. onder meer *Così fan tutte*, *L'incoronazione di Poppea*, Händels *Rodelinda*, *The Rake's Progress*, *The Death of Klinghoffer* van John Adams en *In grosser Sehnsucht* van Klas Torstensson en *Kwasi & Kwame* van Arthur Japin en Jonathan Dove. Verder regisseerde zij met Gerrit Timmers Händels *Samson* bij De Nederlandse Opera, *Platée* bij de Nationale Reisopera (beide coproducties met Opera o.t.).

GERRIT TIMMERS

Regie en decor

Na zijn tekenopleiding aan de Rietveldacademie richtte Gerrit Timmers (regisseur en vormgever) met onder anderen Jan Joris Lamers, Fred van der Hilst en Edwin de Vries in 1972 Onafhankelijk Toneel op. Als acteur, vormgever en organisator was hij betrokken bij alle collectief ontwikkelde voorstellingen. Sinds 1984 maakt hij deel uit van de artistieke leiding. In 1979 maakt hij met danseres Amy Gale *A circular play*, waarin beeldende kunst, dans en tekst met

elkaar verweven werden. Deze weg werd vervolgd met *Salons des independants*, *Musée de la civilisation*, *Onafhankelijk Toneel speelt Nu* en *On Wings of Art* (Theaterfestival 1989). Vanaf 1982 speelt live video een belangrijke rol in zijn werk, zoals in *Tingeling* van K. Michel, *Vallende Ster* van Bernlef en de familie-voorstellingen *Abels Eiland*, *Dominiek* en *Tuin*. Hij bewerkte en speelde *Eternal Reader of these Pages* van Emanuel Puig en *Alleen* van Gabriele Wohman. Vanaf 1995 maakte Timmers zes voorstellingen in het Arabisch met acteurs uit Marokko: onder andere *De beschaving – mijn moeder*, *Waanzee* en *Othello*, waarvoor hij de Albert van Dalsumprijs ontving. In 1988 schreef hij het libretto voor de eerste o.t. opera: *Orpheus' Daughter* op muziek van Michael Nyman. Met Mirjam Koen regisseerde hij bij Opera o.t. Mozarts *Così fan tutte*, Monteverdi's *L'incoronazione di Poppea*, Stravinsky's *The Rake's Progress*, Händels *Rodelinda*, Rameau's *Platée*, *Vreemde melodieën* van Chagas Rosa, *Samson* van Händel (De Nederlandse Opera in samenwerking met o.t.), *The Death of Klinghoffer* van John Adams en *Kwasi & Kwame* van Arthur Japin en Jonathan Dove. Verder regisseerde hij met Mirjam Koen *Samson* van Händel bij De Nederlandse Opera, Rameau's *Platée* bij de Nationale Reisopera (beide coproducties met Opera o.t.). Voor het decorontwerp van *L'incoronazione di Poppea* ontving hij de Emmy van Leersumprijs voor Theatervormgeving.

CARLY EVERAERT

Kostuums

Carly Everaert is sinds 1986 freelance kostuumontwerper. Bij haar eerste project in de Toneelschuur te Haarlem ontmoette zij theatermaker Rieks Swarte. Met hem ontstond een hechte samenwerking. Zij ontwierp de kostuums voor bijna al zijn voorstellingen, waaronder *Alice*, *Duizend en een nacht*, *De Hongerende weg* (een coproductie met jeugdtheatergezelschap *Huis aan de Amstel*),

Tante Patent en voor zijn familievoorstellingen bij het ro-theater, waaronder *Kleine Sofie* en *Lange Wapper*. Carly Everaert werkt eveneens regelmatig samen met Orkater. Ze ontwierp de kostuums voor onder meer de muziektheatervoorstellingen *Ik*, *Hof van Haile* en *Bloedband* (regie Gijs de Lange). Met het tropenmuseum Junior, Huis aan de Amstel en PlanNederland maakte ze dit voorjaar *Bombay* in de regie van Liesbeth Coltof. Daarnaast is ze veelvuldig te gast bij Het Syndicaat, Lange Poten en Theatergroep Carver. Bij Opera Northern Ireland ontwierp ze kostuums voor *Così fan tutte* en bij het Zuidelijk Toneel voor *De Bedelaarsopera*. Voor de opening van het Holland Festival in 1999 werkte zij mee aan *King Arthur* van Purcell, een coproductie van het Combattimento Consort met jeugdtheater Maccus en Huis aan de Amstel. Bij het Onafhankelijk Toneel ontwierp zij voor vele voorstellingen in de regie van Mirjam Koen en voor Opera o.t. ontwierp ze de kostuums voor *The Rake's Progress* (Stravinski), *Hamlet*, de dansopera *Rodelinda* (Händel), *The death of Klinghoffer* van John Adams en *Samson* van Händel met De Nederlandse Opera. Carly Everaert is gastdocent aan de scenografieopleiding van de theaterschool Amsterdam. Carly Everaert was eerder te gast bij de Nationale Reisopera voor het kostuumontwerp van Rameau's *Platée*.

URI RAPAPORT

Licht

Lichtontwerper Uri Rapaport is sinds 1978 professioneel werkzaam in het theater. Eerst als theatertechnicus/belichter bij het Zuidelijk Toneel Globe en de Stadsschouwburg Utrecht. Sinds 1996 is hij werkzaam als zelfstandig lichtontwerper. Uri Rapaport ontwierp voor zeer veel verschillende theatergezelschappen waaronder De Paardenkathedraal waarvoor hij onder andere *De Burgermansbruiloft*, *Tartuffe*, *Reigen*, *De Wereldverbeteraar*, *De Familie Tot*, *Midsummer-*

nightsdream, *De Revisor* en *De Theatermaker* maakte. Ook ontwierp hij het licht voor anderen *Who's Afraid for Virginia Woolf* (Malpertuis, Be), *Hamlet* (SIP), *Ion*, *Einde van Paring* (Nationaal Toneel), *Bacchanten*, *Inanna*, *Dark*, *Sentimenti*, *Fort Europa* (Zuidelijk Toneel Hollandia), *De Tramlijn Die Verlengen Heet*, *Bloedbruiloft*, *Pilobulus Dex* (NT Gent), *Black Rain* (Grand Ballet Opera Genève) de musical *Larry*, Tsjaikovski's *Jevgeni Onjegin* en *Schoppenvrouw*, *Il trionfo di Camilla* van Bononcini, *Le nozze di Figaro*, *Cupid and death* van Matthew Locke en *Les indes galantes* van Rameau. Voor Joop van den Ende Theaterproducties ontwierp hij de belichting van onder andere *Schakels*, *En Nu Wij!*, *Het Zakken-diner*, *Verzameld werk*, *Momenten van geluk*, *The Price*, *De Huisbewaarder*, *The Sound of Music*, *Passion*, *Jesus Christ Superstar* en *Het Einde van de Regenboog*. Grote evenementen waarvoor Uri Rapaport het lichtontwerp maakte zijn onder andere de opening van de Amsterdam Arena, de *Gaygames*, *100 jaar Ajax*, *KLM*, *50 jaar Israël*, *Het Damdiner*, *100 jaar SHV*, *100 jaar Rabobank* en *50 jaar SFB* maar ook diverse (kerst)circussen. Hij is gastdocent lichtontwerp en geautomatiseerd-licht en scenografie aan opleidingen in Nederland en België. Hij verzorgt installaties, fotografie en video. Hij is lid van het creatieve team Paardenkathedraal. Uri Rapaport is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

TON LUTGERINK

Choreografie

Danser en choreograaf Ton Lutgerink volgde een opleiding aan de Rotterdamse Dansacademie, waarna hij vier jaar verbonden was aan het Rotterdams Danscentrum. Hij was een van de oprichters van het Penta Theater, waar hij werkte van 1970-1976. In die periode studeerde hij tevens in New York bij onder anderen Merce Cunningham. Na zijn vertrek bij Penta werkte hij onder meer met Amy Gale, Bianca van Dillen en Pauline

Daniëls. Hij maakte choreografieën voor diverse groepen en begeleidde vele projecten, onder meer op de Hogescholen voor Muziek, Dans en Theater in Amsterdam en Rotterdam. Met vormgever Tom van den Haspel (Hard Werken) ontwikkelde hij *Let's start a Magazine* en *Eerste en de Laatste*. Samen met Amy Gale maakte en danste hij *Atwood M* (uitgezonden door de vPRO-TV) en *The tragic Tale of the Dog who killed Himself* met Amy Gale en Gerrit Timmers de voorstelling *Midnight Mail* (Zilveren Theaterdansprijs 1985). In 1982 volgde hij lessen bij Yoshi Oida. Vanaf 1983 is hij verbonden aan Onafhankelijk Toneel; een jaar later trad hij toe tot de artistieke leiding. Hij maakte onder meer *Marienbad*, de solo's *Man in Haast* (regie van Moniek Merckx en verfilmd door Noud Heerkens) en *Privé-Story* (Sonia Gaskellprijs voor Choreografie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst, eveneens verfilmd en uitgezonden door de NPS). Samen met Mirjam Koen maakte Ton Lutgerink de dansvoorstellingen *De Dansende Man* en *Happy Endings* – beide ook te zien geweest in de Verenigde Staten – en de dansopera *Hamlet*, met muziek van Harry de Wit. Hij nam het initiatief tot gedante ontmoetingen met acteurs in *Bloedwoede* (met Hans Dagelet) en *Nader* (met Marlies Heuer), waarbij de eindregie in handen was van Mirjam Koen. In het seizoen 1998/99 maakte hij, samen met Els van der Jagt, voor het eerst een productie met jonge spelers van 15-20 jaar: *De Vijanden*, een theaterdans-voorstelling gebaseerd op teksten van Armando. Deze productie kreeg een vervolg in *Heartbreak Hotel* (met Joke Tjalsma), *Let's Dance* (met Fred van der Hilst en Loes Luca), *Boys&Girls*, *Penelope* en momenteel werken ze samen aan *De Grote Wereld*, gebaseerd op het gelijknamige boek van Arthur Japin. Voor opera's van o.t. maakte hij de choreografieën voor *The Rake's Progress* en *Kwasi & Kwame* (De zwarte met het witte hart). Ton Lutgerink was eerder te

gast bij de Nationale Reisopera voor de choreografie van Rameau's *Platée*.

DIMITRI IVASJTSJENKO

Sarasro

Bas Dimitri Ivasjtsjenko studeerde aan het Glinka Conservatorium in Novosibirsk bij Nina Lubyonovskaya, aan de Staatliche Hochschule für Musik in Karlsruhe bij Maria Venuti en aan het Institut für Musiktheater in Karlsruhe bij Renate Ackermann. Hij volgde masterclasses bij Claudio Nicolai en begon zijn professionele carrière bij het operahuis in Augsburg, waar hij twee jaar als solist aan verbonden was. Hij vertolkte er rollen als Commendatore en Masetto in *Don Giovanni*; Alidoro in *La Cenerentola*; Gremin in *Jevgeni Onjegin*; Sparafucile in *Rigoletto*; de titelrol in Massenets *Don Quichotte* en Serse in Händels *Ariodante*. Hij vertolkte Bertram in Tsjaikovski's *Iolanta* aan het Nationaltheater Mannheim; Osmin in Mozarts *Zaide*; Magister in Schrekers *Der Schatzgräber* in Karlsruhe, Herr Reich in *Die lustigen Weiber von Windsor* in Augsburg en Osmin in *Die Entführung aus dem Serail* bij Scottish Opera en de Nationale Reisopera. Aan het Staatstheater te Darmstadt vertolkte hij Basilio in *Il barbiere di Siviglia*; Jupiter in Rameau's *Platée*, Truffaldin in *Ariadne auf Naxos*, Marchese d'Obigny in *La traviata*; Osmin in *Die Entführung aus dem Serail*, Caronte in *L'Orfeo*, Seneca in *L'incoronazione di Poppea*, Haly in *L'Italiana in Algeri*, Daland in *Der fliegende Holländer*, Archel in *Pelléas et Mélisande* en Méphisto in *Faust*. Recente en toekomstige engagementen omvatten Philip in *Don Carlos* en Gurnemanz in *Parsifal* (Darmstadt); Giorgio in *I Puritani* (Pamploma Festival); Sarasro in Mozarts *Requiem*, Gremin in *Jevgeni Onjegin* (Komische Oper, Berlijn); Peneios in Strauss' *Daphne* en Sarasro in *Die Zauberflöte* (Deutsche Oper, Berlijn) en Eremit in *Der Freischütz* (Festival Baden-Baden). In het seizoen 2008/09 is hij verbonden aan de Komische Oper

waar hij rollen vertolkt als Figaro in Mozarts *Le nozze di Figaro*, Kaspar in *Der Freischütz* en Sarastro in *Die Zauberflöte*. Op het concertpodium trad hij op met het Filharmonisch Orkest van Zagreb in Elgars *The Dream of Gerontius*; vertolkte hij Sarastro tijdens de Volksschauspiele Ötigheim en maakte hij zijn debuut in het Amsterdamse Concertgebouw met Stravinsky's *Renard* onder leiding van Peter Eötvös. Hij keerde terug naar het Concertgebouw voor Oboukhov's *Le troisième et dernier testament* onder leiding van Reinbert de Leeuw in het Holland Festival. Toekomstige engagements zijn Verdi's *Requiem* in De Doelen te Rotterdam met het Holland Symfonia en met het NDR Orchester te Hamburg onder leiding van Christoph von Dohnány en *Eurianthe* in Toulouse. Dimitri Ivasjtsjenko was finalist van het Concorso Internazionale di canto in 2005 te Verona en ontving een beurs welke het mogelijk maakte les te volgen bij Maestro Bruno Rigacci. Bij de Nationale Reisopera vertolkte hij eerder de rol van Osmin in *Die Entführung aus dem Serail*.

BEVERLEY CHIAT

Königin der Nacht

De Zuid-Afrikaanse sopraan Beverley Chiat begon haar studie aan de Universiteit van haar geboortestad Kaapstad bij Sarita Stern en Angelo Gobbato. Ze behaalde haar diploma Uitvoerend Musicus in 1995 en ontving een beurs van UCT. Dit maakte het voor haar mogelijk haar studie te completeren aan het Royal Northern College of Music in Manchester (RNCM). Tijdens haar studie vertolkte ze de rol van Königin der Nacht in *Die Zauberflöte* aan het RNCM. Daarmee was ze zo succesvol dat ze de Peter Moores beurs en een volledige beurs van het Royal Northern College of Music ontving. Ze reisde vervolgens door Europa en studeerde Italiaans in Florence zodat ze haar repertoire uit kon breiden met Italiaanse klassiekers. Ze vertolkte ondermeer rollen als Serpette in *La finta*

giardiniera, Oscar in *Un ballo in maschera*, Gilda in *Rigoletto*, Adèle in *Die Fledermaus*, Susanna in *Le nozze di Figaro*, Valencienne in *Die lustige Witwe*, Lucy in *The Telephone* van Menotti en Frasquita en Micaela in *Carmen*. Ook vertolkte ze regelmatig oratoria, zoals Mozarts *Requiem* en *Messe in C en D* en *Exsultate Jubilate*; Händels *Messiah*; Mendelssohns *Elias*; Beethovens *Symfonie nr. 6 en 9*; Rossini's *Stabat Mater*; Haydns *Nelson Mis*; *Paukenmesse* en de *Johannes Passion* van Bach; Mahlers *Symfonie nr. 2 en 4* en Orffs *Carmina Burana*. Vrij recent trad ze op met het Birmingham Royal Ballet en de Manama Singers in Bahrain. Beverley Chiat was te gast in de grote operahuisen van Zuid-Afrika en werkte met dirigenten en regisseurs als Owain Arwel Hughes, Lesley Dunner, Dr Donald Hunt, Dr Barry Smith, Philip Ellis, Richard Cock, Christopher Dowdeswell, Laurence Dale, Angelo Gobbato, Justus Franz, Wolfgang Goennenwein and Jun Maerkl. Recent zong ze in Johannesburg voor Opera Africa met Johann Botha in *Opera Extravaganza* en trad ze met het Cape Town City Ballet op, met *Barcelona* in hun productie *Queen at the Ballet*. Beverley Chiat maakt met deze Königin der Nacht bij de Nationale Reisopera haar Europese debuut.

MARCEL REIJANS

Tamino

Na het voltooien van de studies Politicologie en Communicatiewetenschap begon Marcel Reijans in 1990 zijn zangstudie aan het Sweelinck Conservatorium van Amsterdam. Vanaf 1994 vervolgde hij zijn opleiding aan het Curtis Institute of Music in Philadelphia, waar hij in 1996 zijn Master of Music Degree in Opera behaalde. In datzelfde jaar won hij het Cristina Deutekom Concours en in 1997 vertegenwoordigde hij Nederland bij de Cardiff Singer of the World Competition. Hij treedt regelmatig op in Europa en de Verenigde Staten en

zijn repertoire omvat muziek uit alle stijlperiodes van de 17e tot en met de 20ste eeuw. Hij was te gast op diverse festivals, variërend van het Grachtenfestival en het Oude Muziek Festival tot aan de befaamde festivals van Aix-en-Provence, Tanglewood en de BBC Proms. Hij trad op met orkesten als het Chicago Symphony Orchestra, Koninklijk Concertgebouworkest, Rotterdams Philharmonisch Orkest, Boston Symphony Orchestra, Staatskapelle Dresden, Radio Filharmonisch Orkest, Birmingham Symphony Orchestra, het Residentie Orkest, het NDR Sinfonieorchester, Amsterdams Barok Orkest en Combattimento Consort Amsterdam en werkte samen met dirigenten als Daniel Barenboim, Riccardo Chailly, Peter Eötvös, Valery Gergiev, Hartmut Haenchen en Sir Simon Rattle. Marcel Reijans wordt veelvuldig gevraagd om Mozart te vertolken. Zo zong hij Ferrando in *Così fan tutte* (Hamburgische Staatsoper, Semperoper Dresden, Schwetzingen Festspiele, Nationale Reisopera en op de festivals van Montreux, Baden-Baden en Innsbruck), Don Ottavio in *Don Giovanni* (Liceu te Barcelona, New York City Opera, De Nederlandse Opera en Nationale Reisopera), Tamino in *Die Zauberflöte* (Liceu te Barcelona, Boston Lyric Opera, Opéra National de Lyon, Opéra de Marseille en Angers Nantes Opéra) en op cd Agenore in *Il re pastore* en de titelrol in *Mitridate*. Verder zong hij onder meer Fenton in *Falstaff* (Staatsoper Hamburg), Chevalier de la Force in *Dialogues des Carmélites*, Hylas in *Les Troyens*, Walther von der Vogelweide in *Tannhäuser*, de titelrol in *Raaff* van Robin de Raaff, Ein junger Seemann in *Tristan und Isolde* (De Nederlandse Opera), Anatol in Barbers *Vanessa* (Palermo), Graf Elemér in *Arabella* (De Vlaamse Opera), Narraboth in *Salome* (Opéra National de Montpellier), Jones in *Johnny & Jones* (Dresdner Musikfestspiele), Scaramuccio in *Ariadne auf Naxos* (Liceu te Barcelona), Aeneas in *Dido and Aeneas*

(Malaga), Hippolyte in *Hippolyte et Aricie* (St. Louis), Ernesto in *Don Pasquale* (Opera Zuid) en Janek in *Ve Makropulos* (De Nederlandse Opera, Opera Zuid en Aix-en-Provence onder leiding van Simon Rattle). In concertante uitvoeringen was hij te horen in *Vanessa* (ZaterdagMatinee/Jaap van Zweden), *Salome* (Hong Kong Philharmonic Orchestra met Edo de Waart), *Die Lustige Witwe* (Vocaal Festival in het Concertgebouw), *Tristan und Isolde* (Carnegie Hall met het Chicago Symphony Orchestra/Daniel Barenboim), *Hamlet* (ZaterdagMatinee), *King Priam* (BBC Proms, Royal Albert Hall) en *Oedipus Rex* (Kerstmatinee 2001 met het Koninklijk Concertgebouworkest/Riccardo Chailly). Op het concertpodium vertolkte hij Mendelssohns *Elias* en *Paulus*, Bachs *Weihnachtsoratorium*, *Johannes Passion* en *Matthäus Passion*, Händels *Messiah* en *La Resurrezione*, Beethovens *Negende Symfonie* en *Messe in C*, Mozarts *Requiem* en *Krönungsmesse*, *Die Schöpfung* van Haydn en *Serenade for Tenor and Horn* van Britten. Toekomstige opera-engagements zijn de rol van Walther von der Vogelweide in *Tannhäuser* in Baden-Baden; Andres in *Wozzeck* in Brussel; Faust (*La damnation de Faust*) in Cardiff; Hylas (*Les Troyens*) in Genève and Nando in *Tiefland* van Rudolf Schock in Barcelona. Bij de Nationale Reisopera vertolkte hij tevens de rollen van Candide in *Candide*, Kudrjás in *Kát'a Kabanová*, Tom Rakewell in *The Rake's Progress*, Paris in *King Priam* van Tippet en Grigory in *Boris Godoenov*.

JOHANNETTE ZOMER

Pamina

De Nederlandse sopraan Johannette Zomer werkte eerst enige jaren als microbiologisch analiste alvorens zij in 1990 haar zangopleiding begon bij Charles van Tassel aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam. In juni 1997 behaalde zij haar diploma Uitvoerend Musicus. Sindsdien ontving ze coa-

ching van Diane Forlano (London) en Marlena Malas (New York). Het repertoire van Johannette Zomer reikt van de Middeleeuwen tot en met de 20e eeuw, met als gevolg een zeer gevarieerde en omvangrijke concertpraktijk. Zij werkte daarom niet alleen met belangrijke barokspecialisten zoals Philippe Herreweghe, Ton Koopman, Frans Brüggen, René Jacobs, Reinard Goebel en Paul McCreech, maar ook met dirigenten als Kent Nagano, Ivan Fischer, Daniel Harding, Valery Gergiev, Reinbert de Leeuw en Peter Eötvös. Verder geeft Johannette Zomer regelmatig recitals met zowel theorbist Fred Jacob als fortepiano specialist Arthur Schoonderwoerd. Regelmatig verleent zij medewerking aan cd-opnames. Een paar van haar laatste projecten – allen zeer goed ontvangen in pers en ether – zijn de voor een Edison genomineerde cd met Bachcantates met het Engelse ensemble Florilegium) en de cd *L'Esprit Galant*, waarop zij met Fred Jacobs de ontwikkeling van het 17e-eeuwse Franse lied laat horen (Channel Classics). Komend najaar zal Johannette Zomer in een nieuwe kamermuziekversie van Rossini's *Il Turco* in Italia bij het Nederlands Blazers Ensemble de twee vrouwelijke hoofdrollen voor haar rekening nemen (Zaida en Fiorella). Verder debuteert zij in oktober bij het Mozarteum Orchester Salzburg onder leiding van Ivor Bolton in Bachs *Hohe Messe* en in mei 2009 werkt zij onder diezelfde dirigent mee aan een uitvoering van Händels *Athalia*, met Concerto Köln. Komend voorjaar gaat zij ook op Europese tournee met de orkesten van Ton Koopman en Frans Brüggen en worden respectievelijk de Matthäus Passion en *Hohe Messe* van Bach ten gehore gebracht. Johannette Zomer maakte haar operadebuut bij de Nationale Reisopera in oktober 1996, toen ze de page Tebaldo vertolkte in *Don Carlo*. Sindsdien stond zij meerdere malen op het operatoneel en vertolkte ze rollen als Belinda in *Dio and Aeneas*,

Pamina in *Die Zauberflöte*, Euridice in *Orfeo ed Euridice*, Dalinda in *Ardiodante* en Ilia in *Idomeneo* maar ook Mélisande in *Pelléas et Mélisande* en Amanda in Ligeti's *Le Grand Macabre*.

PETER BORDING

Papageno

De Nederlandse bariton Peter Bording volgde zanglessen bij Jan Handerson, studeerde cum laude af aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam en voltooide zijn opleiding aan de Guildhall School of Music and Drama in London. Naast zijn Mozartrollen (Papageno, Guglielmo, Il Conte Almaviva) profileert hij zich voornamelijk in het Italiaanse en Franse repertoire met de titelrollen in *Il barbiere di Siviglia* en *Pelléas et Mélisande* en als Marcello in *La Bohème*, Silvio in *Pagliacci*, Germont in *La traviata*, Malatesta in *Don Pasquale*, Enrico in *Lucia di Lammermoor*, Riccardo in *I Puritani*, Valentin in *Faust*, Escamillo in *Carmen*, Albert in *Werther* en Ramiro in *L'heure espagnole*. Voor de titelrol in *Pelléas et Mélisande* werd hij in 1997 door Opernwelt als 'Sänger des Jahres' genomineerd. Bovendien is hij een veelgevraagd vertolker van klassieke operetterollen als Danilo in *Die lustige Witwe* en Eisenstein in *Die Fledermaus*. Peter Bording werd in 1995 door Brigitte Fassbaender aan het Staatstheater Braunschweig geëngageerd en in 1997 aan het Staatstheater Darmstadt. Sinds 2000 is hij aan het Aalto-Musiktheater, Essen verbonden. In maart 2008 zong hij aan Opéra de Lyon in de wereldpremière van Peter Eötvös' *Lady Sarashina*. Verdere uitnodigingen voerden hem onder meer naar de Bregenzer Festspiele in Kurt Weills *Der Protagonist* en *Royal Palace*, naar de Wiener Festwochen in het Theater an der Wien als Pelléas, de Münchener Biennale (wereldpremière Ramanujan van Baghwati), Grand Théâtre de Genève (wereldpremière *Galilée* van Jarrell), Staatsoper Stuttgart

(Pelléas, Papageno, Moralès in *Carmen*), Staatsoper Hannover (Pelléas, Danilo, Silvio), Nationaltheater Mannheim (Papageno, Melot in *Tristan und Isolde*), Oper Frankfurt (Marullo in *Rigoletto*), Theater Basel (Papageno), Staatsopera van Boedapest (Melot) en naar de opera- en concertpodia in Amsterdam, Enschede, Brussel, Antwerpen, Keulen, Madrid, Barcelona, Lissabon en Washington. Hij werkte onder dirigenten als Adam Fischer, Marc Albrecht, Yakov Kreizberg, Lothar Zagrosek, Stefan Soltesz, Mstislav Rostropovitsch, Carlo Franci, Phillipe Auguin, Peter Eötvös, Helmuth Rilling en Peter Falk. Peter Bording was meervoudig winnaar bij internationale zangconcoursen en regelmatig te gast bij de Duitse, Belgische en Nederlandse radio- en televisiezenders. In de Nederlandse theaters was hij recent te zien als Raoul de Gardefeu in de eerste produktie van het Nederlands Operette Theater *La vie Parisienne*. Komend seizoen zingt hij onder meer Marcello en Papageno aan het Aalto-Musiktheater in Essen en in *Lady Sarashina* aan de Opéra Comique in Parijs. Bij de Nationale Reisopera was hij eerder te zien als Cecil in *Maria Stuarda* en als Maximiliaan in *Candide* en bij Opera Forum als Mercurius in Offenbachs *Orphée aux Enfers*.

JULIA KOCI

Papagena

De Weense sopraan Julia Koci begon haar carrière als danseres en musicalzangeres in New York City, waar ze opgroeide. Na haar studie aan het Mannes College of Music in Manhattan, waar ze masterclasses volgde bij Renata Scotto, Elly Ameling, Danielle Ferro en Christa Ludwig, maakte ze carrière als opera- en operettezangeres. Haar eerste rollen waren Oscar in *Un ballo in maschera*, Marzelline in *Fidelio*, Nannetta in *Falstaff*, Lauretta in *Gianni Schicchi* en Zerlina in *Don Giovanni* bij Mannes Opera, Liederkranz Opera, Da

Capo Opera en Amato Opera in New York City. Met haar rollen van Adèle in *Die Fledermaus* tijdens een Festival in Rome en Gloria in Kreneks *What Price Confidence* aan het Stadtheater in Rostock keerde ze terug naar Europa. Vrij recent debuteerde ze als Fiordiligi in *Così fan tutte* in een productie met Krakow Opera tijdens een tournee door Nederland. Ze debuteerde in de concertal van Boedapest met Monteverdi's *Combattimento* met de Junge Philharmonie Wien. In Japan trad ze onder meer op als Violetta in *La traviata* in Tokyo's Kawasaki Hall, eveneens een roldebuut voor haar. In Nederland en België vertolkte ze rollen als Franziska Cagliari in *Wiener Blut* met regisseur Joey Pflüger en Susanna in *Le nozze di Figaro* met Internationale Opera Producties. Ze had veel succes tijdens de Opernfestspiele St. Margareten in een Zauberflöteproductie voor kinderen, waarin ze Pamina vertolkte. Deze productie is internationaal op DVD verschenen. In Wenen trad ze op tijdens de Wiener Operetten Sommerspiele en is ze regelmatig te horen in werken van Mozart en Strauss met het Salon Orchester Alt Wien. Ze treedt veelvuldig op in oratorio, o.a. in St. Stephansdom, Schubert- en Franziskanerkirche in Wenen. De laatste drie jaar was ze solistisch te horen bij de Carintischen Sommerfestwochen en werkte ze mee aan diverse radio-opnames. Ze werkte mee aan cd-opnames met het Ziehrer Orchester: *Lachen*, *Kosen*, *Tanzen* en met de Junge Philharmonie Wien maakte ze *Auf ewig dein Mozart*. Julia Koci is regelmatig te gast bij de Junge Philharmonie in Oostenrijk, waarmee ze ook in buurlanden optreedt. Toekomstige engagements zijn Gilda in *Rigoletto* in Japan, Pamina in *Die Zauberflöte* met Internationale Operaproducties en Emilie in *Frühlingsluft* in een nieuwe productie aan het Stadttheater Baden te Wenen. Met de rol van Papagena maakt zij haar debuut bij de Nationale Reisopera.

FRANS FISELIER

Erster Priester/Sprecher

Frans Fiselier studeerde af aan het Sweelinck conservatorium bij Cora Canne Meyer en zette zijn studie voort bij William Murray te Berlijn. In 1984 won hij drie prijzen op het internationaal vocalistenconcours Den Bosch (categorie lied) en in 1986 ontving hij de Toonkunst-jubileumprijs, waarna hij een veelgevraagd solist werd bij vele operen en oratoriumgezelschappen in Nederland. Zo gaf hij concerten met het Orkest van het Oosten, het Residentie Orkest, Limburgs Symphonie Orkest, Het Brabants Orkest en met het Noord Nederlands Orkest. Tevens werkt hij regelmatig samen met het Combattimento Consort onder leiding van Jan Willem de Vriend. Frans Fiselier maakte deel uit van de studio van De Nederlandse Opera en zong daarna in diverse producties van dit gezelschap, waaronder *Il barbiere di Siviglia* en *Die glückliche Hand*. Bij Opera Forum zong hij in *The Rape of Lucretia* en *Tosca*; bij De Munt in Brussel in *Un ballo in maschera* en *Don Carlos*; aan de Vlaamse Opera zong hij in *Rigoletto*, *Le grand Macabre*, *La fanciulla del west* en *Werther*; bij het Onafhankelijk Toneel te Rotterdam was hij te horen in *Così fan tutte*, *L'incoronazione di Poppea* en *Rodelinda*. Tevens zong hij in moderne opera's van onder anderen Klaas de Vries, Bernard van Beurden, Kees Olthuis en Martijn Padding. In oktober 2003 zong Frans Fiselier de rol van zwarte minister in Ligeti's *Le Grand Macabre* met het BBC Symphony Orchestra en in februari 2004 volgde de rol van Eomolpus in Maderna's *Satyricon* bij de Opera van Nancy. In 2004 zong hij in een speciale bewerking vier rollen in Mozart's *Le nozze di Figaro* met het Nederlands blaazersensemble. Op zijn repertoire staan rollen als Papageno in *Die Zauberflöte*, Il conte in *Le nozze di Figaro*, Don Alfonso en Guglielmo in *Così fan tutte*, Junius in *The Rape of Lucretia*, Malatesta in *Don*

Pasquale, Belcore in *L'elisir d'amore*, Garibaldo in *Rodelinda*, en Dr. Falke in *Die Fledermaus*. Het oratoriumrepertoire van Frans Fiselier omvat vele componisten en vele stijlperiodes, ondermeer de passies van Bach, Händels *Messiah*, Mozarts *Requiem*, Mendelsohns *Elias* en het *Requiem* van Verdi. Ook gaf hij vele liedrecitals in binnen- en buitenland en is hij regelmatig bij de Nederlandse omroepverenigingen te horen. Hij maakt deel uit van het 4 Family Quintet: Een ensemble dat klassieke vocale muziek toegankelijk wil maken voor een breder publiek. Frans Fiselier was eerder te gast bij de Nationale Reisopera als Momus/Cithéron in Rameau's *Platée*.

PASCAL PITTIE

Zweiter Priester

De Limburgse tenor Pascal Pittie begon zijn studie zang aan het Jeanne d'Arc College te Maastricht bij Ingrid Kappelle. Hij vervolgde zijn studie aan het conservatorium van Maastricht bij Mya Besselink en behaalde er de diploma's eerste fase zang, tweede fase zang en operaklas met onderscheiding. Hij verleent regelmatig medewerking aan oratorium-uitvoeringen in de Benelux, Duitsland en Frankrijk. Zo zong hij onder andere de solopartijen in Haydns *Die Jahreszeiten* en *Die Schöpfung*, Oratorio *de Noël* van Saint-Saëns, *Matthäus* en *Johannes Passion* van Bach, *Psalmus Hungericus* van Kodally en Brittens *Abraham and Isaac*, *Serenade* en *War Requiem*. In opera's vertolkte hij ruim dertig operarollen waaronder Ferrando in *Così fan tutte*, Tamino in *Die Zauberflöte*, Kohout in *Het sluwe vosje* (De Nederlandse Opera), Barbarigo in *I due Foscari* (Nationale Reisopera), Edmondo in *Manon Lescaut* (Zaterdag matinee), Gastone in *La traviata*, Prologue en Peter Quint in *The Turn of the Screw* en Aap in *Aap verslaat de knekelgeest*. Hij werkte mee aan verschillende internationale operafestivals zoals: De Zomeropera Haaren (Normanno in *Lucia di*

Lammermoor), Kammeroper Konstanz (Testo in *Il combattimento di Tancredi* en *Clorinda*), Kammeroper Schloss Rheinsberg (Gafforio in *König Theodor in Venedig*) en Internationale Sommeroper Schloss Weikersheim (Remendado in *Carmen*). Hij werkte samen met dirigenten als Ed Spanjaard, Gabriele Bellini, Edo de Waart, Hartmut Haenchen, Ingo Metzmacher, Vasily Petrenko, Rolf Gupta, Koen Kessels en Yakov Kreizberg en stond voor orkesten als het Limburgs Symphonie Orkest, Het Nederlands Philharmonisch orkest, Het Radio Filharmonisch Orkest, Het Brabants Orkest, Het Gelders Orkest, het Orkest van het Oosten, het Nederland Philharmonisch Orkest, Holland Symfonia, Ensemble Köln, Ensemble '88 en het Preussische Kammer Orchester. In 2003-2004 was hij verbonden aan de Operastudio Nederland. Hij debuteerde bij De Nederlandse Opera in *Samson*, bij de Vlaamse Opera met de titelrol in *Albert Herring*, bij de Nationale Reisopera als Erster Offizier in Henze's *Der Prinz von Homburg* en bij Opéra National de Lyon als Clénite in Offenbachs *Un Petit voyage dans la lune*. Pascal Pittie volgde masterclasses bij onder anderen Simjon Skigin, Elly Ameling en Athony Rolfe Johnson. In oktober 2004 won hij de Jo Bollenkamp prijs tijdens de Internationale Vocalisten Presentatie. Toekomstige engagementen zijn Bardolfo in *Falstaff* (De Vlaamse Opera); Jude in *Salome* (De Nederlandse Opera) en Lehrbube in *Die Meistersinger von Nürnberg* (ZaterdagMatinee, Concertgebouw).

SARAH-JANE DAVIES

Erste Dame

Sopraan Sarah-Jane Davies is geboren en opgegroeid in Wales. Ze studeerde aan het Royal College of Music en volgt momenteel lessen van Lillian Watson. Ze nam deel aan het ENO Young Singers Programme. Vanwege haar succes tijdens de Welsh Singer's Competi-

tion 2006 vertegenwoordigde ze Wales in de BBC Cardiff Singer of the World Competition 2007. Bij English National Opera vertolkte ze Pamina en Erste Dame in *Die Zauberflöte*, Romilda in *Serse* en Angel in *Jephtha* van Händel. Daarnaast vertolkte ze Crobyle in Massenets *Thaïs* (concertante uitvoering in de Barbican) en Dunyasha in Prokofjevs *Oorlog en Vrede* (BBC Proms en Royal Albert Hall). Andere rollen omvatten Contessa in *Le nozze di Figaro* en Fiordiligi in *Così fan tutte* voor Garsington Opera; Agrippina in Händels gelijknamige opera voor London Händel Festival; Pamina in *Die Zauberflöte* en Miss Jessel in *The Turn of the Screw* voor de Benjamin Britten International Opera School van het Royal College of Music en Contessa in *Le nozze di Figaro* voor British Youth Opera in de Queen Elizabeth Hall. Op het concertpodium vertolkte ze Mendelssohns *Elias*, Mozarts *Exsultate Jubilate* en *Requiem*, Händels *Messiah*, het *Ein deutsches Requiem* van Brahms en het *Magnificat* van Bach. Ze gaf recitals in Aldeburgh en Brecon met het Morriston Orpheus Mannenkoor en in Eton College met het London Welsh Mannenkoor. Daarnaast trad ze op in een St. Davids Day concert in het bijzijn van Prins Andrew en vrij recent debuteerde ze bij het Edinburgh International Festival als 5. Magd in Strauss' *Elektra* en werkte ze mee aan een aantal radio-uitzendingen voor BBC Radio 3. Ze won prijzen als London Young Welsh Singer of the Year, Mosca Young Welsh Singer of the Year, de Cuthbert Smith Prijs van het Royal College of Music, de Vivian Prins en Wienberger Awards en de Sybil Tutton Award MBF. Recente engagementen omvatten Fiordiligi in *Così fan tutte* bij Opera Holland Park; Contessa in *Le nozze di Figaro*, Servilia in *La clemenza di Tito* en Pamina in *Die Zauberflöte* bij English National Opera; Belinda in *Dido and Aeneas* met het Scottish Chamber-orchestra tijdens het Edinburgh International Festival; Vivaldi's *Gloria*

met het King's College Choir en Academy of Ancient Music in de Royal Albert Hall en Recitals in St. Davids Hall, Cardiff en Londen. Toekomstige engagements zijn Micaela in *Carmen* bij Welsh National Opera, Grand Priestess in *Aida* bij English National Opera; *Elijah* met het Huddersfield Choral Society en Strauss *Vier letzte Lieder* in Brecon te Wales. Sarah-Jane Davies is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

MARJOLEIN NIELS

Zweite Dame

Marjolein Niels studeerde aan het Conservatorium van Amsterdam bij Maarten Koningsberger en Margreet Honig. Haar tweede faseopleiding volgde ze aan De Nieuwe Opera Academie, waar zij onder andere de rollen vertolkte van Contessa in *Le nozze di Figaro* en Pamina in *Die Zauberflöte*. In het seizoen 2003/'04 was ze als ensemblelid verbonden aan Opera Studio Nederland. In dit jaar ontwikkelde zij zich tot mezzosopraan. Masterclasses volgde zij bij onder anderen Dawn Upshaw, Graham Clark, Rudolf Janssen, Roger Vignoles en Konrad Richter. Marjolein Niels vertolkte rollen als First Secretary in Adams' *Nixon in China*, Tweede Dame in *Die Zauberflöte*, Dorabella in *Così fan tutte* (Het Gelders Orkest), Dido in *Dido and Aeneas*, Zerlina in *Don Giovanni* (Concertgebouw Amsterdam in regie van Laurence Dale), Hännchen in Künnekes *Der Vetter aus Dingsda* en verscheidene rollen in *L'Enfant et les Sortilèges* van Ravel (ZaterdagMatinee van het Concertgebouw). Zij trad als soliste op met het Orkest van het Oosten, Het Noord Nederlands Orkest, Holland Symfonia (met De Nederlandse Opera in *Writing to Vermeer*), Het Vlaams Radio Orkest, Het Gelders Orkest, Het Nederlands Kamer Orkest en het Radio Filharmonisch Orkest. Op haar oratoriumrepertoire staan onder meer het *Magnificat* van Vivaldi, Bachs *Weinachts-oratorium*, *Matthäus Passion*, *Johannes Passion*, *Hohe Messe*, *Magnificat* en *Mis*

in A, het *Requiem* van Mozart en van Duruflé, de *Mis in c* van Mozart, en *Petite Messe Solenne* van Rossini. Ook als liedzangeres is Marjolein Niels actief. Zij was te horen in vele liedrecitals en zong met het ensemble El Retablo Spaanse liederen van Lorca en de Falla; *Les Chansons Madécasses* van Ravel en Zemlinsky's *Mai-blumen blühten überall* met een kamermuziekensemble van Het Nederlands Philharmonisch Orkest. Komend najaar geeft ze samen met pianist Jan Paul Grijpink een liedrecital in de kleine zaal van het Concertgebouw in de serie *Jonge Nederlanders*. Marjolein Niels vertolkte bij de Nationale Reisopera de rollen van Kate Pinkerton in *Madama Butterfly*, Javotte in *Manon* (Nationale Reisopera) en Neris in Cherubini's *Medea*. In de toekomst zal ze te zien zijn als Wellgunde en Siegrune in *Der Ring des Nibelungen*.

CERI WILLIAMS

Dritte Dame

Mezzosopraan Ceri Williams is geboren in Wales. Ze studeerde aan het Welsh College of Music and Drama. In 2002 was ze als solist verbonden aan het National Theater in Mannheim. Ze vertolkte er rollen als Amneris in *Aida*, Ulrica in *Un ballo in maschera*, Suzuki in *Madama Butterfly*, Erda in *Siegfried*, Erste Norn in *Götterdämmerung*, Emilia in *Otello* en Azucena in *Il trovatore*. Aan de Deutsche Oper in Berlijn vertolkte ze rollen als Geneviève in *Pelléas et Mélisande*, Brigitta in Kornegolds *Die tote Stadt*, Frugola en Ciesca in *Il Trittico*, Erda in *Das Rheingold*, Schwerleite in *Die Walküre*, Erster Norn in *Götterdämmerung*, Marcellina in *Le nozze di Figaro* en Dritte Dame in *Die Zauberflöte*. Ze zong Erda in *Das Rheingold* bij English National Opera en is regelmatig te gast bij de Opera van Leipzig waar ze Anna in *Les Troyens* en Annina in *Der Rosenkavalier* vertolkte. Recente engagements zijn Frugola in *Il Tabarro* aan de Opéra National de Lyon en in St. Etienne; Amneris in *Aida* bij English National Opera en Anna in *Les Troyens* in Stuttgart.

Resident Artists Programme

Het stageprogramma voor jong talent

Het Resident Artists Programme (RAP) is een praktijkgericht stageprogramma van de Nationale Reisopera, dat jong talent gelegenheid biedt ervaring op te doen in een professioneel bedrijf.

Zauber ohne Flöte

MUZIKALE LEIDING

Jeremy Carnall

REGIE

Jim Lucassen

DECOR

Clement & Sanôu

TAMINO

Erik Slik

PAMINA

Simone Riksman

PAPAGENA

Bernadeta Astari

PAPAGENO

Norman Patzke

ERSTE DAME

Daphne Ramakers

ZWEITE DAME

Kitty de Geus

DRITTE DAME

Jennifer Borghi

De RAP showcase van *Zauber ohne Flöte* vindt plaats op woensdag 4 juni en vrijdag 6 juni 2008, om 20.30 uur in Theater Concordia te Enschede. Kaarten a € 10,- kunnen rechtstreeks gereserveerd worden bij Theater Concordia: 053 - 431 10 89

Deze productie is tevens te zien in Amsterdam (22 en 24 augustus 2008 Grachtenfestival); Winterswijk (Theater de Storm, 18 oktober 2008); Doetinchem (Schouwburg Amphion, 20 december 2008); Wageningen (Theater Junushoff, 1 maart 2009) en Assen (Theater De Kolk, 5 maart 2009).

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

Nationale Reisopera
Jean Copland, coördinator RAP
Postbus 1321
7500 BH Enschede
Telefoon 053 - 4878500
jcopland@reisopera.nl

RAP

Binnenkort vertolkt ze bij Teatro La Fenice te de rol van Erste Norn (*Götterdämmerung*) en bij Cork Opera Ulrica (*Un ballo in maschera*). Ze werkte met dirigenten als Yves Abel, Adam Fischer, Marc Albrecht, Peter Schneider, Donald Runnicles en Paul Daniel. Op het concertpodium was ze te horen in Händels *Messiah*, Verdi's *Requiem* en Rossini's *Petite Messe Solennelle*. Ceri Williams is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

ROMAN ARZOMAND

Monostatos

Roman Arzomand is geboren in Wenen. Hij volgde eerst een theateropleiding en studeerde vervolgens zang aan de Wiener Musikhochschule bij Walter Berry. Hij vervolgde zijn studie bij Hugh Beresford en aan de Operastudio van de Weense Staatsopera. Inmiddels heeft hij een breed repertoire opgebouwd. Hij vertolkte rollen als Sebastiano in Trojahns *Was ihr wollt* en de Zirkusdirektor in Smetana's *De verkochte bruid* aan de Bayerische Staatsoper; Herodes in *Salome*, Gregor in *De zaak Makropolis* van Janáček, Mime in *Das Rheingold*, Tschekalinsky in Tsjaikovski's *Schoppenvrouw*, Knusperhexe in *Hänsel und Gretel* en rollen in Haydn's *L'infedeltà*, *Dead Man Walking* van Heggies en *Der fliegende Holländer*. Hij was te gast bij operahuizen als de Weense Staatsopera (*Die Soldaten* van Zimmermann, *Die Blinden* van Furrer), Bayerische Staatsoper, De Nederlandse Opera, de operahuizen in Lyon, Bern, Essen, Freiburg, Halle, Innsbruck, Leipzig, Luxemburg, Toulouse, Theater an der Wien, Wiener Musikverein, het Wiener Konzerthaus en op festivals als De Salzburger en Münchener Festspiele, Operafestival in Athene en de Wiener Festwochen. In de zomer van 2006 zong hij bij het Festival in Aix-en-Provence in *Die Zauberflöte*. In 2007 debuteerde hij bij De Nederlandse Opera in *Die Gezeichneten* van Schreker onder leiding van Ingo Metzmacher. Binnenkort keert hij terug voor *Der Sturm* van Frank Martin in

het Concertgebouw en in 2009 voor Puccini's *La fanciulla del West* (De Nederlandse Opera). Roman Arzomand werkte met regisseurs als Harry Kupfer, Peter Stein, Thomas Langhoff, Nikolaus Lehnhoff, Peter Mussbach, Georges Tabori, Martin Kusej en met dirigenten als Fabio Luisi, Daniel Harding, Jun Märkl, Michel Plasson, Georges Prêtre, Kyrill Petrenko, Michael Boder, Ingo Metzmacher, Stefan Soltesz en Udo Zimmermann. Hij werkte mee aan cd-opnamen van *Cyrano de Bergerac* van Alfano en *Donna Diana* van Reznicek (Theater Kiel), *Die Blinden* van Furrer (Wiener Staatsoper, Harmonia Mundi), *Bählamms Fest* van Olga Neuwirth (Wiener Festwochen, Kairos), *Die Zwingburg* van Krenek (Krenek Festival, Wenen) en in televisieproducties als Janáček's *De Zaak Makropolis* en *Die Zauberflöte* (ARTE/3SAT). Roman Arzomand is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

BRAD COOPER

Erster Geharnischter

Tenor Brad Cooper werd in Sydney geboren. Hij studeerde aan het conservatorium van Sydney, aan de National Opera Studio in Londen en dankzij een stipendium bij Marilyn Horne aan de Music Academy of the West in Californië. Het afgelopen seizoen debuteerde hij als Almaviva in *Il barbiere di Siviglia* bij Opera Holland Park; vertolkte hij de hoofdrol van Davey in Jonathan Dove's *Siren Song* voor het Grachtenfestival in Amsterdam; maakte hij zijn debuut bij English National Opera in *L'incoronazione di Poppea* en trad hij met het English Chamber Orchestra op met Bachs *Matthäus Passion*. Eerdere optredens omvatten Tamino in *Die Zauberflöte* bij English Touring Opera; Belmonte in *Die Entführung aus dem Serail*, Don Ramiro in *La Cenerentola* voor Diva Opera; Aubry in Marschners *Der Vampyr* voor het Grachtenfestival en Le chevalier in *Dialogues des Carmélites* voor het Sydney Conservatorium. Het komende seizoen

vertolkt Brad Cooper de hoofdrol van Emilio in Pedrotti's *Tutti in maschera* voor het Wexford Festival en maakt hij zijn Franse debuut als Gunther in Wagners *Die Feen* bij het Théâtre du Châtelet onder leiding van Marc Minkowski. Brad Cooper was eerder dit seizoen te gast bij de Nationale Reisopera voor de rol van Clem in de wereldpremière *Snow White* van Micha Hamel en als Gastone, Viconte de Letorières in *La traviata*.

JACQUES DOES

Zweiter Geharnischter

De Nederlandse bas Jacques Does studeerde zang in Brussel, Amsterdam en Düsseldorf. Hij was geruime tijd werkzaam bij De Nederlandse Opera en later bij De Munt in Brussel, waar hij solistisch meewerkte aan meer dan dertig producties. Hij vertolkte ondermeer Dr. Grenvil in Verdi's *La traviata*, Montano in *Otello*, Zweiter Geharnischter in *Die Zauberflöte*, Le médecin in *Pelléas et Mélisande*, Le moine in *Don Carlos*, Fünfter Jude in *Salome* en de titelrol in *Don Pasquale*. Vrij recent was hij bij De Vlaamse Opera te zien als Sultan in Nina Rota's *Aladdin en de wonderlamp*. Bij Opera Zuid was hij te gast voor de rol van Banco in *Macbeth*. Hij trad op in theaters als Gran Teatro del Liceo, Teatro Real in Madrid, Théâtre du Châtelet en Théâtre du Champs Élysées in Parijs, Opéra National de Lyon en Theater an der Wien. In Parijs werkte hij mee aan onder andere *L'Incoronazione di Poppea*, Janáček's *Kát'a Kabanová*, *Salome* (Fünfter Jude en Kappadozier) en Strauss' *Capriccio* in het Théâtre du Châtelet en voor Radio France. In Frankfurt zong hij Dokter He in *Wolf Cub Village* van Guo Wenjing, Zweiter Soldat in *Salome*, Hobson in *Peter Grimes*, Hans Schwarz in *Die Meistersinger von Nürnberg* en Méru in *Les Huguenots* van Meyerbeer. Op het concertpodium was hij te horen in het *Stabat Mater* van Rossini en Dvořák. Hij zong onder leiding van dirigenten als Sylvain Cambreling, Marek Janowski, Michael Schönwandt, Antonio Pappano, Niksa

Bareza, Paul Daniel, Christoph von Dohnányi en René Jacobs. Recent trad hij op in Wagemans' *Legende* in de Zaterdag Matinee. Jacques Does vertolkte bij de Nationale Reisopera Commendatore in *Don Giovanni*, Il Re in *Aida*, Der Sprecher in *Die Zauberflöte*, Tituel in Wagners *Parsifal*, Old Man in Tippet's *King Priam*, Hobson in *Peter Grimes*, Father Trulove in *The Rake's Progress*, Nikitsj/grenswacht in Moessorgski's *Boris Godoenov* en vrij recent *Crespel* in *Les contes d'Hoffmann*.

PETER KRIJN

Erster Sklave

Peter Krijn studeerde zang en muziekwetenschap in Amsterdam. Zijn zangopleiding kreeg hij van Charles van Tassel. Naast het werk als vast koorlid bij de Nationale Reisopera, waaraan hij sinds 1988 verbonden is, heeft hij zich regelmatig bezig gehouden met kleine producties van moderne opera's. Zo zong hij in *Der Zar lässt sich photographieren* van Weill, *Curlew River* van Britten maar ook in oratorium uitvoeringen en liedrecitals. In de Carré-productie van *Cats* was hij te zien als Koos de theaterkat en Oom Deuteronium. Bij de Nationale Reisopera zong hij ondermeer de rol van Zigeunerhoofdman in *Il trovatore*, Sergente in *La Bohème* en Commissario in *Madama Butterfly*.

GER KREUKNIET

Zweiter Sklave

Tenor Ger Kreukniet volgde privé-lessen bij Jo Bollekamp, Coby Riemersma en Dini Erkens. Momenteel wordt hij gecoacht door Anneke Steegh. Ger Kreukniet is vanaf 1986 vast verbonden aan het koor van de Nationale Reisopera, waar hij solorollen vertolkte in ondermeer *Wozzeck* van Alban Berg, *La forza del destino*, *Die Zauberflöte*, *Peter Grimes*, *Der Prinz von Homburg* van Henze, *Die Entführung aus dem Serail* en *Manon* van Massenet. Naast zijn werkzaamheden bij de Nationale Reisopera treedt Ger Kreukniet regelmatig op in operettes, concer-

ten en oratoria, waaronder het *Carmina Burana* van Carl Orff.

GRZEGORZ STACHOWIAK

Dritter Sklave

Bariton Grzegorz Stachowiak werd geboren in Poznan te Polen en ontving zijn zangopleiding aan de Muziek Academie in Poznan bij Henrik Lukaszek. Tijdens zijn zangstudie was hij vast verbonden aan de Poolse Nachtegalen waarmee hij ook als solist optrad. Daarnaast trad hij regelmatig op met het renaissance- en barokensemble Capella Bydgosciensis. Na het behalen van zijn diploma uitvoerend musicus in 1982, debuteerde hij bij de Staatsopera van Poznan als Figaro in *Le nozze di Figaro*. Solistisch is hij regelmatig te beluisteren in oratoria en operaconcerten in binnen- en buitenland. Op zijn repertoire staan werken als Bachs *Johannes Passion*, Puccini's *Messa di Gloria*, *Petite Messe Solenne* van Rossini, Händels *Messiah*, *Die Schöpfung* van Haydn, Orffs *Carmina Burana*, *Ein deutsches Requiem* van Brahms en het *Requiem* van Mozart. Sinds 1984 is hij lid van het koor van de Nationale Reisopera, waar hij solistisch te zien was in *La Bohème*, *Madama Butterfly*, *Don Carlos*, *Un ballo in Maschera*, *Salomé* en *La traviata*.

MARLYN COETSIER

Poppenspeler

Marlyn Coetsier studeerde in 2002 af aan de toneelschool in Arnhem. Na haar opleiding volgde zij poppenspellessen aan de Ernst Busch Schauspiel Schule in Berlijn en de Skolna Teatralna in Bialystok, Polen. Sinds 2003 is zij artistiek leider van het theatergezelschap Winterberg, waarmee zij beeldende theatervoorstellingen maakt voor volwassenen. Daarnaast speelt zij onder andere bij Hotel Modern, Firma Riëks Swarte, Theater Artemis, Theater Gnaffel, Het Laagland, en Theater Terra. Op televisie was zij te zien bij *De Wereld Draait Door*, *Verre Verwanten* (Teleac NOT) en *Sprookjes van Tante Pit* (VPRO). Marlyn Coetsier

maakt poppen en objecten; geeft workshops en doceerde poppentheater aan studenten van de toneelopleidingen Amsterdam, Arnhem en Maastricht. Marlyn Coetsier is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

SIEM VAN LEEUWEN

Poppenspeler

Simeon (Siem) van Leeuwen is een Nederlandse acteur, poppen/toneelspeler en Stemmenartiest. Hij is vooral bekend geworden met de rol van de pop Karbonkel in *Ik Mik Loreland*, Mats in *Huisje, Boompje, Beestje* en met *Buurman en Buurman*. In 1993 kreeg hij de Puckprijs voor de bekroonde jeugdvoorstelling *Familiepolis*. Siem van Leeuwen speelde diverse rollen in het theater en voor radio en televisie. Series waarin hij te zien was zijn *Een Kaart van Steen*, *Kindertheater*, *Snelbinder*, *De 10 Over Half 5 Paul de Leeuw Show*, *Lokaal Kabaal*, *Ik Mik Loreland*, *Kramerije*, *Koppen dicht*, *Tijd van leven* van Quidam Quidam, *Presentatie*, *Zilveruitjes*, *Kladde-radatsj*, met Sander de Heer, teken en poppenfilms, *Bij Nieuwengein Rechtsaf*, *De Prachtigste Gedichten*, *Rekenverhalen* en *De Schatkast* en met Karin van Holst Pellekaan diverse producties voor Jeugdtheater Poppenkeet. Siem van Leeuwen was te zien in *De Trip van Teetje* en vertolkte gastrollen in *Bureau Kruislaan*, *Een Prettig gesprek* en *Loenatik*. Voor Theater werkte hij mee aan *Roadmaster*, *Baas Ben*, *De Badkuip*, *Over de Rand*, met Cees Brandt en vele anderen. Met zijn eigen Stichting IJswoestijn maakte hij producties als *Hotel Zeldenrust*, *Three puppeteers* en *Roadmaster*. Siem van Leeuwen is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

ESTHER VAN WAGENINGEN

Poppenspeler

Esther van Wageningen studeerde Creatieve Therapie Beeldende Vorming aan de Hogeschool van Utrecht. Zij werkte 2 jaar als creatief therapeute. Momen-

teel studeert ze af aan de opleiding voor Docerend Theatermaker aan de Hogeschool voor de Kunsten te Utrecht, met als specialisatie theater met poppen. Daarnaast volgt zij een opleidings-traject voor poppenspeler bij Stichting de Proeve, onder begeleiding van diverse poppenspelers. Esther van Wageningen is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera

TIJMEN HAUER

Kunstenaar

Tijmen Hauer (1977, Amsterdam) is kunstenaar en curator en studeerde in 2005 af aan de Gerrit Rietveld Academie. Met korte films en video installaties als *Daddy I'm Scared*, *Mtv Makes Me Want To Smoke Crack Too*, *Hit & Run*, *Oh Great Now Look What Happened* en *I Didn't Really Want To Go There*, werkt Tijmen Hauer aan een direct en aanstekelijk oeuvre dat reflecteert op de hedendaagse maatschappij en de plaats van het individu daarbinnen. Zijn werk wordt sinds 2005 wereldwijd gepresenteerd bij film festivals en tentoonstellingen. Tijmen Hauer is voor het eerst te gast bij de Nationale Reisopera.

HET KAMPEN BOYS CHOIR

Het Kampen Boys Choir bestaat sinds september 2002 en staat onder leiding van Bouwe R. Dijkstra. Ongeveer achttien jongens en veertien mannen zingen in dit koor. Het maakt deel uit van de Jongenskoorschool Kampen die in het najaar van 2000 is opgericht met als doel een jongenskoor te formeren naar Engels voorbeeld. Het voert dan ook een consequente Engelse koorstijl, niet alleen wat betreft omvang en stembezetting, maar ook in de sterke aandacht voor de stemkwaliteit van de individuele koorleden. In al zijn facetten kiest het koor voor een muzikale aanpak die bij Engelse jongenskoren leidt tot het beroemde hoge niveau van musiceren. Sinds 2006 treedt het Kampen Boys Choir jaarlijks op met De Nederlandse

Bachvereniging bij de uitvoeringen van de *Matthäus Passion* waarbij de jongens de ripieno partijen zingen. Meer info: www.kampenboyschoir.nl

DREI KNABEN

29/5 5/6 17/6 24/6 26/6

Coen de Haas,
Jaap Spaargaren,
Dirk Verloop
27/5 3/6 7/6 20/6
Marijn Eigenhuis
Ties Eigenhuis
Cornelius Peter Hiemstra

RODER JONGENSKOOR

Het Roder Jongenskoor bestaat uit zestien tot achttien jongenssopranen (trebles), vier jonge countertenors, vier jonge tenoren en vier jonge bassen. Het koor dankt zijn reputatie aan de consequente Engelse koorstijl, niet alleen wat betreft grootte en stembezetting, maar ook in de sterke aandacht voor de individuele stemkwaliteit van de jongens en de jongemannen. De jongens repeteren twee tot drie maal per week en zingen op vrijwel alle grote podia in Nederland. Het Roder Jongenskoor is namens de Europese Unie ambassadeur van de kinderkoorzang in Nederland. Het koor maakte tournees naar de Verenigde Staten, Duitsland, Luxemburg, Tsjechië en Engeland en heeft inmiddels twaalf cd's opgenomen. Het Roder Jongenskoor werd in 1985 opgericht door Bouwe Dijkstra. Vanaf april 2006 is Rintje te Wies de dirigent van het koor. Rintje te Wies is tevens artistiek leider van de Koorschool Noord Nederland. Zie www.roderjongenskoor.nl

DREI KNABEN

25/5 31/5 10/6 13/6 28/6

Jochem Baas
Jelmer de Groot
Ben Weishaupt

Het Gelders Orkest geeft ruim honderd symfonische concerten per seizoen. Deze concerten vinden grotendeels plaats in de provincie Gelderland, waar het orkest concertseries verzorgt in de standplaats Arnhem, Nijmegen, Apeldoorn, Zutphen, Doetinchem en Ede. Daarnaast speelt het orkest op diverse grote Nederlandse podia, waaronder het Concertgebouw in Amsterdam, Muziekcentrum Vredenburg in Utrecht en De Doelen in Rotterdam en geeft het regelmatig concerten in het buitenland. Het orkest begeleidt jaarlijks een opera in samenwerking met de Nationale Reisopera en verzorgt de begeleiding van diverse koren in de regio. De wortels van het orkest liggen in 1889, toen Albert Kwast de Arnhemse Orkest Vereniging (AOV) oprichtte. Onder leiding van dirigenten als Peter van Anrooy en Jaap Spaanderman ontwikkelt de AOV zich tot een volwaardig symfonieorkest. In 1949 gaat het orkest verder als Het Gelders Orkest (HGO). Vanaf die tijd zwaaien onder anderen Carl von Caraguly, Yoav Talmi, Roberto Benzi en Lawrence Renes als chef-dirigent de scepter over het orkest. Met ingang van het seizoen 2003/'04 is Martin Sieghart chef-dirigent en artistiek adviseur. Hij bouwde de grote reputatie van het orkest op het gebied van het laatromantische repertoire verder uit met indrukwekkende en veelbejubelde uitvoeringen van de grote symfonieën van Bruckner en Mahler. Onder zijn leiding kwamen cd-opnamen tot stand met werken van Mahler, Schubert en Brahms en speelde het orkest in de Musikverein te Wenen. Ken-ichiro Kobayashi is sinds het seizoen 2005/'06 vaste dirigent van Het Gelders Orkest. Hij nam met HGO cd's op met werken van Tsjaikovski (o.a. de *Vijfde Symfonie*) en Berlioz (*Symphonie fantastique*) en leidde het orkest tijdens een tournee naar Japan in het voorjaar van 2007. De Russische dirigent Nikolai Alexeev is sinds het seizoen 2002/'03 vaste gastdi-

rigent. Hij profileert zich vooral op het gebied van de muziek uit zijn vaderland en had in het seizoen 2003/'04 de muzikale leiding van het Stravinsky Festival in Arnhem. Behalve met het symfonisch repertoire was HGO de laatste jaren regelmatig te horen in 'grensoverschrijdende' concerten met o.a. het Ensemble Lakatos, Circle Percussion, Cristina Branco en Paul van Vliet. Daarnaast geeft het orkest regelmatig concerten met jonge talentvolle solisten. Bovendien is HGO met grote regelmaat te horen in educatieve concerten, zowel voor leerlingen van basis- en middelbare school als voor andere doelgroepen, zoals verstandelijk gehandicapten. Het Gelders Orkest neemt jaarlijks verschillende cd's op voor het Japanse label Exton. De opname van de *Zesde symfonie* van Mahler voor dit label kreeg in Luister een 10. Eerdere cd-opnamen met werk van Igor Markevitsj werden genomineerd voor een Grammy Award.

Het Gelders Orkest

Eerste viool

Cécile Huynen *1ste 1ste concertmeester*

Roeland Gehlen *1ste 1ste concertmeester*

Rémy Baudet *2de 1ste concertmeester*

Arturo Perez Medina *1ste 2de concertmeester*

Hans Wijnberg *1ste concertmeester titulaire*

Farinaz Kherad Picheh

Janneke Roelofs

Anna Wiersum

Sylvia van der Grinten

Aimée Broeders

Pietermel van Lent

Alexander de Blaey

Melanie Jansen

Ewoud Mahler

Tweede viool

Marjolein van Dingstee *aanvoerder*

Alexej Pevzner *plv. aanvoerder*

Bert Neisingh

Saskia Bos

Martijn Tjoelker

Christien Gerritsen

Marjo Finke

Wouter Schmidt

Michaela van Buuren

Mark Levin

Eva Bengtsson

Boukje Raes

Eszter Frauenholz

Marte Straatsma

Altviool

Bart Peters *aanvoerder*

Eileen McEwan *plv. aanvoerder*

Wouter van Ettinger

Marieke Wenink

Peter van Praagh

Wim Traa

Jan Willem van der Eyk

Marian van den Berg

Cello

René Berman *solocellist*

Maike Reisener *solocellist*

Ran Varon *plv. aanvoerder*

Inge Grevink *plv. aanvoerder*

Liliana Rupp

Joke den Heijer

Eveline Rosenhart

Mariella Duindam

Agaath Kooistra

Contrabas

Aristotelis Potamianos *aanvoerder*

Rick Stotijn *aanvoerder*

Hans Blok *plv. aanvoerder*

Joost Hillen *plv. aanvoerder*

Jacinta Molijn

Peter Rijkers

Fluit

Peter Verduyn Lunel *1ste fluitist*

Eveline Poser *plv. 1ste fluitist*

Heleen de Witte

Gudrun Bourel *piccoloïst*

Hobo

Bram Kreeftmeijer *solohoboïst*

Arthur Mahler

Sigurd Smit

Klarinet

Oscar Ramspek *1ste klarinettist*

Arno Stoffelsma *plv. 1ste klarinettist*

Irene Teepe

Fagot

Mette Laugs *1ste fagottist*

Guido Cattani *plv. 1ste fagottist*

Joop Bremer

Hoorn

Stefan Blonk *1ste hoornist*

Laurens Woudenberg

3de/plv. 1ste hoorn

Jan Verhagen

Syta Ypma

Kirsten Jeurissen

Trompet

Tonnie Kievits *1ste trompettist*

Bob Koertshuis

1ste/plv. 1ste trompettist

Jacq Sanders

Trombone

Jilt Jansma *1ste trombonist*

Christian Ansink

1ste/plv. 1ste trombonist

Dick Bolt

Tuba

Arjan Stroop *1ste tubaïst*

Slagwerk

Pieter Roijen *1ste paukenist/*

aanvoerder

Peter Wolterinck *plv. 1ste paukenist/*

1ste slagwerker

Jan Roel Hamersma

Martin Geesink

Het Gelders Orkest wordt gesponsord

door Teijin Aramid BV

TEIJIN

BESTUUR

J. Wallage *voorzitter*
 J.M. Bal
 J. Dijkstra
 N.A. van den Nieuwboer-Langenkamp
 H.J.M. Knaapen

DIRECTIE

Guus Mostart *intendant*
 Ingrid Snellink *directiesecretaresse*

PRODUCTIEBUREAU

Nicolas Mansfield *hoofd*
 Anke Peeters Weem *medewerker*
 Iris de Vries *medewerker*
 Yvonne de Boer-Jolink *plannings-
 medewerker*
 Mark Morris *chauffeur*
 Rudolf Weges *bibliothecaris*

VOORSTELLINGSLEIDING

Roland Lammers van Toorenborg
 Evert Levendig

RESIDENT ARTISTS PROGRAMME

Jean Copland *coördinator*
 Hans Middelhuis *medewerker*

KOOR

Koordinator
 Alistair Lilley
Sopraan
 Mirjam Cornelisse
 Diet Gerritsen
 Julia Kleute
 Nicola Jane Knox
 Elisabeth Oets
 Annette Petzinger
 Hannie Slingerland
Alt
 Lya Duiveman
 Truus Everts
 Loyse ten Kate
 Annelies Lamm
 Marijke van Proosdij
 Ingrid van Ree
Tenor
 David Bishop
 Russell Hibberd
 Richard Knox
 Ger Kreukniet
 Martin van Os
 Seán Osborne
 Enrique Pastoor
 Hans Vriezen
Bas
 Jan Garritsen
 Tomasz Kaminski
 Niek van Klaveren
 Peter Krijn
 Evert Jan Nagtegaal
 Chris Riteco
 Johan Smit
 Grzegorz Stachowiak

THEATERTECHNISCHE DIENSTEN

Andreas Heinen *hoofd*
 Paul Pol *technisch coördinator*
 Janita Haan *secretarieel medewerker*
 Irene Heinink-Noppert *secretarieel
 medewerker*
Decoratelier
 Gerben Bouwhuis *hoofd*
 Harrie Nijland
 Henk Teggeler
 Willie Walker
Decorschilder
 Rob van Putten
Kostuumatelier
 Nettie de Swardt-Gompertz *hoofd*
 Sylvia Bezuijen
 Ans Collet-Veldscholten
 Claartje Hoftijzer-de Leeuw
 Marion Koster-Meenhuis
 Joke Ploeger
 Els Polman
 Ellien Slats
 Corry van der Sijs
 Marjorie Wijering-Oduber
Kleedsters
 Irma van Loon *eerste kleedster*
 Michelle Cantwell
 Mi Ying Chen
 José van Veen
Kap- en grime-atelier
 Reinert Martin *hoofd*
 Helma Hofstee *eerste kapper/grimeur*
 Diny Olde Daalhuis
 Helena Wortmann
Requisieten
 Patrick Josso *hoofd*
 Ronald Groenewoud
Staffering
 Bertus Lanzing
Belichting
 Richard ten Hof *chef belichter*
 Bas Berensen
 Nico Kraeima
 Martin Slot
 Rolf Vergeer
 Marc Zinck

Eerste inspicieënt

Frits Nieuwland
Tweede inspicieënten
 Ronald Euverink
 Hans ter Hogt
 Klaas de Poel
 Johannes Vijver
Derde inspicieënten
 Max Baars
 Kayo Baljet
 Piet Breg
 Patrick Jonkman
 Erik Terhorst

FINANCIËN EN CONTROL

Theo Oosterhuis *hoofd*
 Hans Smits *chef/netwerkbeheerder*
 Ank Spijker
 Manon Wijkma

ALGEMENE EN PERSONELE ZAKEN

Marjon Hoedeman *hoofd*
 Frank Sauerwald
Algemeen Secretariaat
 Thea van Dijk
 Joke van het Reve-Kompagne
Facilitaire Dienst
 Rob Wijnands *hoofd/Arbo-coördinator*
 Fred Spaan *medewerker interne dienst*
 Johan de Vries *medewerker
 interne dienst*
 Bernard Wenzel *kantinebeheerder*
 Marianne Barelds-Rademaker
medewerker kantine
 Ingrid Hans *algemeen medewerker*
 Caty Koster *algemeen medewerker*
 Bruce Baljet *algemeen medewerker*

PR/PUBLICITEIT/EDUCATIE

Ben Coelman *hoofd*
 Maria Levatino
 Jan de Boer *educatief medewerker*

OVERIGE MEDEWERKENDEN

Muzikaal assistent
Robbert van Steijn
Regieassistent/avondregie
Annechien Koerselman
Repetitor
Jan Paul Grijpink
Taalcoach
Ruth Becker
Boventiteling
Jurjen Stekelenburg

Freelance medewerkers koor
Sopranen
Heleen Meijer
Marion Prummel
Alten
Michelle Mallinger
Janneke Schaareman
Anne van Tilburg

Freelance medewerkers techniek
Inspiciënten
Anne Hoffmans
Niek Holthuis
Arjan Reef
Lukasz Zajac
Belichting
Theo Brummer
Ruud Steltenpool
Maarten Warmerdam
Marc Zinck
Requisieten
Tom Rosenboom
Kostuumatelier
Atelier Vera
Firma Alexander Harr
Firma Naafs Enschede
Firma Otten en Zoon
Marcella Hamelynck
Marit van der Kolk
Margot Koudstal
Jacqueline de Maat
Maggie Macmahon
Edu Martens
Arlette Muschter
Hendry Person
Greta Schokker
Erinda Schomakers
Roos Smith

Met dank aan Mattijs van de Woerd

Editie
Alkor Edition GmbH, Kassel
Voor Nederland
Albersen Verhuur bv, Den Haag

VERENIGING VRIENDEN
NATIONALE REISOPERA
AMANTI FERVENTI DELL'OPERA

De Vereniging Vrienden van de Nationale Reisopera bestaat sinds 1976. Eén van haar taken is de opera als kunstvorm dichterbij de mensen te brengen met als uiteindelijk resultaat een groeiend aantal bezoekers. Wij verzorgen ook dit jaar in samenwerking met de Nationale

Reisopera inleidingen bij alle voorstellingen. Deze lezingen kennen een overweldigende belangstelling. Jaarlijks wordt er door en voor onze leden elk jaar, meestal in april of mei, een weekend naar een vermaard operahuis georganiseerd. Dit jaar gaat de reis naar Bremen.

De Vereniging Vrienden van de Nationale Reisopera heeft in elke schouwburg waar de Nationale Reisopera optreedt één of twee contactpersonen. Zij onderhouden in de regio contacten met de schouwburg, de Reisopera en de leden van onze vereniging.

U kunt hen ontmoeten bij de fraai uitzijnde informatiestand. Jaarlijks wordt de Vriendenprijs uitgereikt aan een veelbelovende deelnemer aan het tweejaarlijks Deutekom Concours of aan een jonge kunstenaar die een bijzondere prestatie heeft geleverd.

Zes keer per jaar verschijnt ons magazine Opera Informa, waarin wij onze vrienden op de hoogte houden van allerlei zaken die betrekking hebben op de opera en de producties van de Nationale Reisopera in het bijzonder.

De Vereniging Vrienden van de Nationale Reisopera onderneemt deze activiteiten om de opera

te promoten, de Nationale Reisopera te ondersteunen en onze vrienden nog meer te laten genieten van deze kunstvorm. De Nationale Reisopera heeft de laatste jaren een uitstekende staat van dienst opgebouwd getuige de enthousiaste reacties van zowel pers als publiek.

Jan Veger *voorzitter*

Vereniging Vrienden
Nationale Reisopera
Burgemeester de Dreuplein 58
9401 CL Assen

VriendenPas
€ 18,00 per jaar
VriendenPlusPas
€ 26,00 per jaar

www.vriendenreisopera.nl
info@vriendenreisopera.nl

Nieuwe productie

- ALMERE *Schouwburg*
zondag 25 mei 2008, 15.00 u
- HEERLEN *Theater Heerlen*
dinsdag 27 mei 2008, 20.00 u
- ROTTERDAM *Rotterdamse Schouwburg*
donderdag 29 mei 2008, 20.15 u
- ARNHEM *Schouwburg*
zaterdag 31 mei 2008, 20.15 u
- LEEWARDEN *De Harmonie*
dinsdag 3 juni 2008, 20.15 u
- DEN HAAG *Lucent Danstheater*
donderdag 5 juni 2008, 20.00 u
- DEN HAAG *Lucent Danstheater*
zaterdag 7 juni 2008, 20.00 u
- GRONINGEN *Stadsschouwburg*
dinsdag 10 juni 2008, 20.15 u
- UTRECHT *Stadsschouwburg*
vrijdag 13 juni 2008, 20.00 u
- ZWOLLE *Theater De Spiegel*
dinsdag 17 juni 2008, 20.00 u
- APELDOORN *Schouwburg Orpheus*
vrijdag 20 juni 2008, 20.00 u
- MAASTRICHT *Theater aan het Vrijthof*
dinsdag 24 juni 2008, 20.15 u
- AMSTERDAM *Stadsschouwburg*
donderdag 26 juni 2008, 20.15 u
- EINDHOVEN *Parktheater*
zaterdag 28 juni 2008, 20.15 u

Deze productie van *Die Zauberflöte* wordt op zaterdag 21 juni aanstaande om 19.00 uur uitgezonden via de NPS Radio Vier in het programma *Opera Live*.